

DISPOSICIONS

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

DECRET LLEI 9/2020, de 24 de març, pel qual es regula la participació institucional, el diàleg social permanent i la concertació social de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives a Catalunya.

El president de la Generalitat de Catalunya,

L'article 67.6.a) de l'Estatut preveu que els decrets llei són promulgats, en nom del rei, pel president o presidenta de la Generalitat.

D'acord amb l'anterior, promulgo el següent

DECRET LLEI

Exposició de motius

Catalunya té una llarga tradició de diàleg, participació institucional, i espais de concertació social, amb els quals ha teixit tant una riquesa institucional com un important espai de fertilitat dels moviments associatius i de tot tipus d'organitzacions. L'impuls del moviment sindical i de l'associacionisme empresarial català és molt primerenc en el context del sud d'Europa. És rellevant i molt característic de la societat catalana el fet de considerar que la societat civil organitzada ha de ser un agent actiu en els diferents espais de participació que li puguin ser propis.

Les societats democràtiques i de més participació de la Unió Europea es caracteritzen i distingeixen per la institucionalització del diàleg social entre l'Administració pública i els agents econòmics i socials representats per les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

La normativa internacional, en concret el Conveni número 150 de l'Organització Internacional del Treball (OIT), de 1978, ratificat el 1982, disposa al seu article 5 que tot membre que hagi ratificat el Conveni haurà d'establir procediments apropiats a les condicions nacionals per garantir, dins del sistema d'administració del treball, la consulta, la cooperació i la negociació entre les autoritats públiques i les organitzacions més representatives d'empresaris i treballadors.

En l'àmbit comunitari, la Comunicació de 12 d'agost de 2004, sobre el diàleg social europeu, destaca la importància adquirida del diàleg social, perquè el considera una forma òptima de fer efectiu el principi de subsidiarietat a la pràctica i perquè ha contribuït a la millora de la governança a escala econòmica i social, a causa que les organitzacions empresarials i sindicals, les direccions empresarials i els representants dels treballadors i treballadores en les empreses són molt propers i coneixen molt directament la problemàtica que es viu als centres de treball. De fet, són els protagonistes del mercat de treball i de les relacions socials que s'hi estableixen. En el cas de les organitzacions sindicals, alhora, s'han erigit també com a interlocutors, amb un esperit més ampli, de la construcció dels drets sociolaborals.

El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió Europea, el 17 de novembre de 2017 van proclamar el pilar europeu de drets socials, en ocasió de la Cimera social a favor del treball i creixement just celebrada a Göteborg. El pilar social basa els seus vint principis a donar a la ciutadania nous drets socials més efectius. Concretament, en el seu vintè principi, esmenta que el diàleg social té un paper fonamental en el reforç dels drets socials i el creixement sostenible i inclusiu. Els interlocutors socials, a tots els nivells, desenvolupen un paper crucial en el desenvolupament i aplicació del pilar europeu de drets socials, de conformitat amb la seva autonomia per a la negociació i la celebració d'acords i el seu dret a la negociació col·lectiva i l'acció col·lectiva. Així doncs, el compliment dels principis i els drets definits en el pilar europeu és responsabilitat conjunta de les

CVE-DOGC-A-20084015-2020

institucions i els interlocutors socials, fet que posa de relleu l'èmfasi en la potenciació del diàleg social per mitjà de la participació institucional.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya preveu, a l'article 4.2, que els poders públics de Catalunya han de promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat dels individus i dels grups siguin reals i efectives; han de facilitar la participació de totes les persones en la vida política, econòmica, cultural i social, i han de reconèixer el dret dels pobles a conservar i desenvolupar la seva identitat. Així mateix, a l'article 25.5 s'esmenta que les organitzacions sindicals i empresarials tenen dret a complir les seves funcions en els àmbits de la concertació social, la participació i la col·laboració social.

Al seu torn, els punts 3 i 4 de l'article 45 preveuen que els poders públics han d'adoptar les mesures necessàries per garantir els drets laborals i sindicals dels treballadors, han d'impulsar-ne i han de promoure la participació en les empreses i les polítiques d'ocupació plena, de foment de l'estabilitat laboral, de formació de les persones treballadores, de prevenció de riscos laborals, de seguretat i d'higiene en el treball, de creació d'unes condicions dignes al lloc de treball, de no-discriminació per raó de gènere i de garantia del descans necessari i de les vacances retribuïdes.

Ahora, la Generalitat ha de promoure la creació d'un espai català de relacions laborals establert en funció de la realitat productiva i empresarial específica de Catalunya i dels seus agents socials, en el qual han d'estar representades les organitzacions sindicals i empresarials i l'Administració de la Generalitat. En aquest marc, els poders públics han de fomentar una pràctica pròpia de diàleg social, de concertació, de negociació col·lectiva, de resolució extrajudicial de conflictes laborals i de participació en el desenvolupament i la millora de l'entramat productiu.

Amb caràcter imperatiu, el seu article 45.6 preveu que les organitzacions sindicals i empresarials han de participar en la definició de les polítiques públiques que les afectin. La Generalitat ha de promoure la mediació i l'arbitratge per a la resolució de conflictes d'interessos entre els diversos agents socials.

Aquests preceptes connecten amb els que preveu la normativa estatal, en la que la Constitució assigna als poders públics, tal com es disposa en l'article 9.2, la promoció de les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integri siguin reals i efectives, la remoció dels obstacles que n'impedeixin o en dificultin la plenitud, i la facilitació de la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social. Una manifestació rellevant d'aquesta participació és la que s'adjudica a les organitzacions sindicals i empresarials, a l'empara de l'article 7, per a la defensa i promoció dels interessos econòmics i socials que els són propis. Es tracta, en definitiva, de possibilitar la participació de les organitzacions socials en afers d'interès públic, complementant la via parlamentària, que és el vehicle principal, però no l'únic, per mitjà del qual els ciutadans i ciutadanes participen en la vida pública.

D'altra banda, els articles 9.2, 129.1 i 148.1.1 regulen, respectivament: la participació organitzada de les persones en la vida política, econòmica, cultural i social; la participació de les persones que estiguin interessades en l'activitat dels organismes públics (participació institucional), i la possibilitat que les comunitats autònomes es dotin d'institucions d'autogovern en l'àmbit de les seves competències.

La Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical, i el Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, han atribuït l'exercici d'aquest dret de participació només a les organitzacions sindicals i empresarials que tinguin la condició de més representatives. Aquesta diferència de tracte entre organitzacions per raó del criteri de major representativitat ha estat considerada conforme a la Constitució pel Tribunal Constitucional, el qual ha conceputat el dret de participació institucional com a part integrant del contingut addicional del dret de llibertat sindical, que pot atribuir-se a unes organitzacions i no a unes altres si el criteri utilitzat per a això respon a raons objectives i no arbitràries.

Els sindicats més representatius poden rebre del legislador més facultats i drets que incrementen el nucli essencial de l'article 28.1 de la Constitució. Es tractaria, en conseqüència, de drets addicionals que es concedirien a uns sindicats i no a d'altres, sempre que es respecti i garanteixi el nucli essencial de la llibertat sindical, que ha de ser garantit per a tothom. Una vegada acceptada la diferència de tracte, amb el límit indicat, el marc legal pot atribuir a les organitzacions sindicals i empresarials més representatives una rellevant posició jurídica en la participació en la gestió dels afers públics de naturalesa socioeconòmica.

A Catalunya, la participació dels agents socials en la gestió dels afers de rellevància pública es posa clarament de manifest pel reconeixement de la seva presència en nombroses entitats o empreses públiques, així com en comissions, consells o altres òrgans col·legiats de participació. Així, es fa efectiva a la pràctica la presència institucional dels agents socials més representatius, ja que nombroses normes autonòmiques regulen diferents formes de participació dels agents socials en relació amb activitats de naturalesa socioeconòmica.

En aquest sentit, és fonamental seguir reforçant i impulsant un marc propi que ens permeti seguir millorant la competitivitat, el canvi de model productiu i la cohesió social. Catalunya sempre ha apostat per disposar d'espais estables en què, per mitjà de la concertació s'estableixin acords amb els agents econòmics i socials.

CVE-DOGC-A-20084015-2020

Un exemple nuclear és el Consell de Relacions Laborals, creat per la Llei 1/2007, de 5 de juny, i la seva vocació d'impulsar i reforçar un marc propi de relacions laborals, que s'ha anomenat marc català de relacions laborals. Els àmbits territorials i locals també s'han caracteritzat, per la proximitat i l'adaptació a realitats socioeconòmiques diverses, com a espais clau de participació institucional.

Gran part del desenvolupament efectiu del dret de participació institucional troba el seu origen real en els processos de concertació social, un actiu indubtable del sistema democràtic, que s'ha formalitzat a Catalunya des dels inicis de la transició democràtica i que arriben fins als nostres dies, però que també tenen referents històrics. Les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, actuant de manera voluntària, defensant interessos generals i assumint la tasca de rellevància institucional, han arribat a acords amb el Govern de la Generalitat de Catalunya d'indubtable importància i rellevància en l'àmbit econòmic i social, per la varietat de matèries que es tracten en aquests acords.

És per això que l'existència d'un gran nombre d'empreses i organitzacions a Catalunya amb representació unitària i/o sindical facilita i impulsa la negociació i l'acord, tant en el marc de les mateixes empreses com en la negociació sectorial. En aquest sentit, el paper de les organitzacions econòmiques i sindicals en l'impuls d'aquest marc propi de relacions laborals és fonamental, ja que els seus acords no solament afecten l'àmbit dels seus respectius afiliats, sinó que són d'aplicació general.

Els agents socials han demostrat una llarga experiència de concertació social des del primer Acord Interprofessional de Catalunya (AIC) publicat al DOGC el 23 de gener de 1991, en exercici de la seva autonomia i representativitat, per orientar la negociació col·lectiva per a la construcció d'un model de competitivitat de les empreses i del conjunt de l'economia del país, acords interprofessionals que han estat renovats i actualitzats fins al cinquè, amb vigència fins a l'any 2020.

Del primer Acord Interprofessional de Catalunya neix el Tribunal Laboral de Catalunya, un sistema extrajudicial i de resolució de conflictes configurat com un instrument de resolució de conflictes, i que va entrar en funcionament el 12 de maig de 1992. Després de més de vint-i-cinc anys al servei de la resolució de conflictes al mercat de treball català, es valora extraordinàriament la seva tasca pels operadors jurídics, agents i Administració. Aquesta institució del marc de relacions laborals català desplega funcions reconegudes a l'ordenament jurídic laboral, atès que es configura com l'instrument de resolució extrajudicial de conflictes al que es refereixen els articles 86 i 91, o la disposició addicional tretzena del Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors. Als efectes dels objectius d'aquesta Llei, és també rellevant que en aquest marc normatiu dispositiu, d'ordre laboral, s'hi ha desenvolupat el marc català de relacions laborals a partir també d'un mandat del mateix Estatut d'autonomia, en concret, del reiterat article 45. En efecte, aquest precepte al seu punt 4 interpel·la els poders públics a fomentar pràctiques pròpies del diàleg social i la concertació, i també en la resolució extrajudicial de conflictes laborals, i, al seu punt 5, a promoure la mediació i l'arbitratge per a la resolució de conflictes d'interessos entre els diversos agents socials. Vista tant la trajectòria com els fonaments estatutaris que promouen aquest òrgan, com també els principis d'autonomia de les parts en el trànsit dels conflictes que allà es resolten, en aquesta Llei es proposa un model diferent de relació del Tribunal Laboral de Catalunya amb la Generalitat, proposant un model més en sintonia amb els nous temps i sense la participació pública. En aquest sentit, però, i per reforçar el mandat estatutari, es proposa mitjançant aquesta Llei que es garanteixi el seu finançament mitjançant convenis o altres instruments per tal que compleixi les seves finalitats, amb un model d'autogestió més propi del que ha de ser un òrgan de resolució extrajudicial de conflictes.

El Pacte per l'Ocupació a Catalunya del trienni 1998-2000 va destacar pel consens obtingut entre la Generalitat de Catalunya i els agents socials, així com per l'acord de creació del Consell Català de la Formació Professional i de l'Observatori del Mercat de Treball. Introduïa també mesures innovadores, com els incentius a empreses que potenciessin l'ocupació sobre la base de la reordenació de la jornada laboral, o bé la reducció d'hores extraordinàries.

El 16 de febrer de 2005 es va signar l'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, amb 86 mesures acordades, que representa el primer document d'aquest tipus consensuat entre el Govern i les organitzacions empresarials i sindicals, fruit de l'esmentat procés singular basat en el diàleg, la concertació i el consens entre totes les parts, i on s'articulen un seguit d'instruments que pretenen continuar impulsant el diàleg social i la negociació com a forma d'abordar qüestions relacionades amb la funció de representació dels interessos de les organitzacions empresarials i sindicals.

El 16 de febrer de 2007 s'inicia, amb una declaració conjunta, la revisió de l'Acord estratègic per a la internacionalització quan encara faltava un any d'execució del període previst inicialment, i el 7 de juliol de 2008 se signa el nou Acord per la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana 2008-2011. Les parts signants, coincidents en què cal donar-li continuïtat, valoren que l'Acord ha de ser un procés de concertació social permanent i posen l'accent en una sèrie d'àmbits on es fa necessari dur a terme actuacions transformadores per impulsar la productivitat i la competitivitat de l'economia catalana i la qualitat de la seva

CVE-DOGC-A-20084015-2020

ocupació. La cohesió social que torna a ser un eix fonamental de l'estratègia de futur.

El 15 de maig de 2013, el Govern de la Generalitat i els agents econòmics i socials van signar el document de base per a l'impuls de la competitivitat, l'ocupació i la cohesió social que havia de suposar la renovació de l'Acord estratègic fins al 2016 i acorden establir un marc de diàleg social permanent per tal d'arribar a acords i d'impulsar actuacions que permetin assolir al més aviat possible la recuperació econòmica i la creació d'ocupació a Catalunya.

Les organitzacions sindicals i empresarials també han demostrat la seva capacitat per participar i aportar activament a la construcció dels grans consensos nacionals a través de la signatura de diferents pactes nacionals en diversos àmbits. Així, per exemple, l'any 2005, subscriuen el Pacte Nacional per l'Educació; el 2007, el Pacte Nacional per l'Habitatge; el 2008, el Pacte Nacional per la Immigració; el 2013, el Pacte Nacional per a la Infància. El procés d'elaboració dels pactes nacionals ha estat basat en la concertació amb els agents econòmics i socials. També, més recentment, l'any 2019, han participat en el Pacte Nacional pel Coneixement. Entre molts d'altres exemples que es podrien esmentar, som davant d'un conjunt d'instruments de país que permeten una governança més compartida i una clara mostra de l'esforç per participar-hi activament d'aquestes organitzacions.

Cal fer especial esment que el 27 de juliol del 2017 se signa el Pacte Nacional per a la Indústria, que concreta l'estratègia i les accions en: competitivitat i ocupació industrial; la dimensió empresarial i finançament; indústria 4.0 i digitalització; formació; infraestructures i energia; i sostenibilitat i economia circular i el seu contingut està alineat amb les directrius comunitàries.

D'altra banda, el marc normatiu de Catalunya ha desenvolupat alguns àmbits de diàleg social i/o participació dels agents socials en matèries concretes. Així, la Llei 3/1997, del 16 de maig, amb el consens dels agents socials integrants del Consell de Treball, crea el Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC, actualment regulat per la Llei 7/2005, de 8 de juny), com a òrgan consultiu i d'assessorament al Govern en les matèries socioeconòmiques, laborals i ocupacionals; la Llei 1/2007, del 5 de juny, crea el Consell de Relacions Laborals, que és un òrgan de participació institucional, de diàleg i de concertació social en matèria de relacions laborals per fer efectiu l'espai català de relacions laborals, entre les organitzacions sindicals i empresarials més representatives de Catalunya i l'Administració de la Generalitat; la Llei 13/2015, del 9 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, que té per objecte ordenar el sistema d'ocupació de Catalunya, amb la creació del Consell de Direcció del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya. Aquesta Llei té la vocació de recollir la doctrina i l'esperit de la Unió Europea, en què la participació dels agents econòmics i socials és un principi bàsic i fonamental per garantir la màxima coordinació i sinergia de tots els recursos, amb el protagonisme actiu de les associacions empresarials i sindicals i amb el conjunt de les administracions públiques, i reforça, alhora, el marc català de relacions laborals.

El present Decret Llei opta de manera clara i decidida per continuar potenciant els mecanismes de concertació social, reconeixent els agents socials i garantint-los perquè puguin realitzar eficaçment la seva tasca en tots els àmbits i instàncies de participació institucional que es creïn, en desplegament, si escau, dels esmentats acords de concertació social.

L'existència, doncs, d'espais on es porta a terme l'exercici del dret de participació institucional, la tradició de diàleg, i alhora, la no existència d'una norma específica que fixi el marc jurídic aconsellen dictar un Decret Llei que, amb caràcter general, reguli i ordeni els criteris d'acord amb els quals es podrà determinar quines organitzacions sindicals i empresarials més representatives en el territori autònom català poden participar en les diferents entitats i empreses públiques i de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. La important i rellevant tasca atribuïda a aquestes organitzacions fa necessari, igualment, regular els criteris de reparació econòmica de les despeses en què aquests incorrin a causa de les funcions que es derivin d'aquesta participació institucional, funcions que els són atribuïdes exclusivament per haver arribat a la condició d'organització sindical o empresarial més representativa.

Catalunya s'uneix, amb el present Decret Llei, a altres territoris que han regulat per norma del màxim rang legal la participació institucional, el diàleg i la concertació social en el seu àmbit territorial respectiu, amb la voluntat de deixar clarament recollit en una norma amb rang legal propi el compromís del Govern de reconèixer la implicació i participació dels agents socials en la vida econòmica i social de Catalunya. Aquest ha estat el cas de la Comunitat Valenciana, la Regió de Múrcia, Aragó, entre d'altres.

Amb aquest Decret Llei es desenvolupa l'Estatut d'autonomia, quan atribueix a la Generalitat la competència exclusiva sobre les seves institucions d'autogovern, segons el que es disposa en l'article 150; i la competència per constituir institucions que fomentin la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social en l'àmbit de les seves competències; així com la planificació, ordenació i promoció de l'activitat econòmica, en el sentit de l'article 152.

En relació amb les circumstàncies que envolten les diferents manifestacions de la participació institucional, les

CVE-DOGC-A-20084015-2020

persones que han d'exercir les funcions corresponents, en els termes que preveu aquest Decret Llei, han de vetllar per l'interès general que és subjacent al desenvolupament dels objectius i de les atribucions que pertoqueu a l'entitat, organisme o empresa a considerar en cada cas.

Per acabar, cal remarcar que constitueix un objectiu d'aquest Decret Llei regular els corresponents mecanismes d'avaluació, seguiment i control, per tal que la gestió de les compensacions econòmiques previstes per fomentar l'exercici del dret de representació institucional per part de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives es realitzi amb transparència en compliment de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, d'acord amb el seu títol II, i distingir organitzacions sindicals i empresarials dels grups d'interès regulats en el Decret Llei 1/2017, de 14 de febrer.

L'article 64 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya regula la figura del Decret Llei com a disposició legislativa provisional que, en cas d'una necessitat extraordinària i urgent, pot dictar el Govern i que requereix la validació expressa del Parlament si es vol mantenir-ne la vigència més enllà dels 30 dies subsegüents a la seva promulgació. En els mateixos termes consta a l'article 38 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat.

Aquest Decret Llei es fonamenta en la necessitat extraordinària i urgent de tramitar una norma amb rang legal que vehiculi, en el si dels diferents òrgans i institucions, la participació institucional dels agents que la tenen reconeguda per la Llei. La pràctica institucional i administrativa dels darrers anys ha comportat que s'estigui produint la participació institucional d'aquests agents en molts òrgans, en els que es prenen decisions i es construeixen consensos altament rellevants per moltes de les institucions del nostre país. Però, malgrat això, no hi ha una norma que ordeni jurídicament i amb garanties aquest aspecte.

En uns moments de tanta intensitat en les relacions entre administracions, institucions i agents, i on els consensos polítics i socioeconòmics prenen tanta rellevància, esdevé fonamental dotar de seguretat jurídica aquests espais als efectes que cap de les decisions i de les polítiques que s'hi puguin construir puguin veure's afectades per la manca de les garanties jurídiques oportunes.

Tampoc no és aliè a aquest context l'acord sobre representativitat assolit per les organitzacions empresarials més representatives a Catalunya, Foment del Treball Nacional i Pimec (Petita i Mitjana Empresa de Catalunya), amb la mediació del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Aquest acord, a més de pacificar la representació empresarial, ha comportat la desjudicialització del llarg conflicte viscut els darrers anys i, alhora, un compromís ineludible de la Generalitat de Catalunya per facilitar la reordenació i reforç de la representació empresarial a Catalunya. En aquest sentit, es justifica també la necessitat extraordinària i urgent en el fet que cal reordenar la representació empresarial allà on es produeix i, amb aquesta norma, es dona impuls a aquest mandat, i es defineix la participació de les organitzacions empresarials i reordenant-la sobre la base dels acords assolits. Per una altra banda, es compleix amb el mandat de realitzar les modificacions normatives per adequar l'escenari de la representació al nou escenari, així com a les interpretacions judicials que s'han produït sobre el marc competencial de la Generalitat de Catalunya.

Alhora, el trànsit administratiu ha incorporat canvis de criteri sobre com ha de participar la Generalitat de Catalunya i les administracions en general, en determinades institucions, fundacions i altres òrgans amb personalitat jurídica pròpia. La necessitat d'adequar amb caràcter urgent la composició dels òrgans, però també, la forma en què participen els governs i les administracions, interpel·la la urgència per donar-hi resposta. Aquest és el cas, per exemple, del Tribunal Laboral de Catalunya.

Aquest Decret Llei s'estructura en 11 articles, que es distribueixen en tres capítols. El primer d'ells relatiu a les disposicions generals, que incorpora aspectes com l'objecte, les definicions i l'àmbit d'aplicació. El segon capítol es dedica al contingut de la participació institucional, i preveu la creació del Consell del Diàleg Social de Catalunya, i estableix els drets i deures en l'exercici de la participació institucional, el diàleg social i la concertació social. Finalment, el tercer capítol preveu aspectes relatius al finançament, tant de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, com del Tribunal Laboral de Catalunya.

Per acabar, el Decret Llei recull una disposició addicional, tres disposicions transitòries i dues disposicions finals.

En virtut del que preveu l'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la Presidència de la Generalitat i del Govern;

Per tot això, en ús de l'autorització concedida per l'article 64 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya;

A proposta del conseller de Treball, Afers Social i Famílies, i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Capítol 1

Disposicions generals

Article 1

Objecte

1.1 És objecte d'aquest Decret Llei la regulació del marc de la participació institucional de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives de Catalunya en els òrgans, entitats o empreses públiques integrats a la Generalitat de Catalunya, per mitjà de comissions, consells o altres òrgans col·legiats de participació, que tinguin atribuïdes competències en matèries laborals, socials i socioeconòmiques que afectin els interessos econòmics i socials de treballadors i treballadores i de l'empresariat.

1.2 També és objecte d'aquest Decret Llei el desplegament dels àmbits de diàleg social permanent i concertació social que permetin el desenvolupament efectiu dels apartats 3, 4 i 6 de l'article 45 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

Article 2

Definicions

2.1 Als efectes del que es disposa en aquest Decret Llei, s'entén per participació institucional l'exercici de tasques i activitats de defensa i promoció dels interessos generals comuns i intersectorials que corresponen a treballadors i empresaris.

2.2 Als efectes del que disposa aquest Decret Llei, s'entén per diàleg social permanent i concertació social la participació, la interacció, la negociació i les converses que es porten a terme de forma estable i en tots els àmbits que determina la present norma, amb l'objectiu d'assolir consensos entre les administracions i les organitzacions sindicals i empresarials més representatives en matèria d'acció social i econòmica d'interès general, especialment en àmbits com la millora de l'ocupació i la seva qualitat i dignitat; la dinamització empresarial i industrial; el creixement econòmic sostenible e inclusiu; i la preservació de l'estat del benestar.

Article 3

Organitzacions sindicals i empresarials més representatives i criteris de representativitat

3.1 Són organitzacions sindicals i empresarials més representatives en l'àmbit de Catalunya, als efectes del que es disposa en aquest Decret Llei, les que tinguin aquesta condició d'acord amb el que preveuen els articles 6.2 a) i 7.1 de la Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical, i la disposició addicional sisena del Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, així com aquelles normes que, en desplegament dels esmentats preceptes, es puguin dictar, en el marc de les competències que tingui atribuïdes la Generalitat de Catalunya, en cada moment.

3.2 Les organitzacions empresarials que tinguin la condició de més representatives es distribueixen aquesta representació en funció de l'acord que hagin assolit entre elles, i si no n'hi ha, s'estableix a partir de l'aplicació de les normes i procediments previstos per a la seva determinació.

3.3 Per a la determinació específica del nombre de representants d'aquestes organitzacions, tant sindicals com empresarials, a les entitats previstes a l'article 1 s'hi ha d'aplicar el criteri de proporcionalitat en relació amb la representativitat a Catalunya, i de paritat entre les representacions sindicals i empresarials.

3.4 La designació de les persones representants de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives es fa d'acord amb les propostes formulades per aquestes organitzacions per mitjà dels seus òrgans de direcció competents i s'ha de respectar que, com a mínim, hi hagi igual nombre de dones que d'homes. Correspon el seu nomenament al Govern, al conseller o consellera del Departament on estigui adscrit, o a qui correspongui, en funció de la norma reguladora o de creació de cada òrgan.

Article 4

CVE-DOGC-A-20084015-2020

Àmbit d'aplicació

4.1 La participació institucional, el diàleg social permanent i la concertació social establerts en aquest Decret llei s'han d'exercir en els termes que la legislació específica de cada òrgan dels departaments de la Generalitat de Catalunya, entitats o empreses públiques estableixi, i en els àmbits d'intervenció següents:

a) Entitats públiques integrades a l'Administració de la Generalitat de Catalunya que tinguin atribuïdes competències en matèries de caràcter laboral o social. S'hi inclouen totes aquelles entitats públiques o organismes autònoms que tinguin competències en matèria de treball, ocupació, formació professional, economia social, política d'immigració vinculada al mercat de treball, i en general qualsevol altra matèria de rellevància laboral, econòmica o social.

b) Entitats públiques integrades a l'Administració de la Generalitat de Catalunya que tinguin atribuïdes competències en matèries socioeconòmiques i de foment del desenvolupament econòmic i social. S'hi inclouen totes aquelles entitats públiques o organismes autònoms que tinguin competències de desenvolupament autònom, política industrial, seguiment de la política autonòmica en tot el que faci referència a l'aplicació dels fons estructurals comunitaris, política sanitària, política de desenvolupament territorial i de medi ambient, serveis socials, política d'immigració, educació, ensenyament superior, habitatge, infraestructures i mobilitat, protecció social, i en general qualsevol altra competència que, per la seva rellevància socioeconòmica, es consideri convenient adequar als mecanismes de participació institucional i diàleg social permanent que regula aquest Decret llei.

4.2 La participació institucional també és aplicable a aquelles altres matèries que les administracions determinin en funció dels seus interessos i de la rellevància socioeconòmica que tinguin.

4.3 El present Decret llei també és d'aplicació a aquelles altres administracions públiques de Catalunya, així com els seus organismes autònoms integrats i el seu sector públic, que així ho determinin per l'acord dels seus òrgans de Govern, si alhora es determinen matèries de participació, així com els recursos per tal de fer-ho efectiu. Els nomenaments que preveu l'article 3.4 es duen a terme d'acord amb la normativa específica que els sigui aplicable.

4.4 La regulació de la participació institucional de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives en els òrgans d'administració d'empreses públiques en les quals tinguin reconeguda la seva presència s'ha d'adequar al que es disposi en la seva normativa específica.

4.5 El present Decret llei no és aplicable als òrgans de participació, representació i negociació col·lectiva del personal funcionari i laboral inclòs en l'àmbit d'aplicació del Reial Decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, que es regeixen per la seva regulació específica.

4.6 Aquest Decret llei no és aplicable a la regulació del dret de negociació col·lectiva en el sector privat, que es regeix pel que es disposa en el títol III del Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, i en general a tots aquells altres espais de negociació que es puguin crear i produir per les organitzacions sindicals i empresarials més representatives i entre elles.

4.7 Les administracions públiques han de vetllar per tal de facilitar el diàleg social permanent i la concertació social en les iniciatives que es desenvolupin en els àmbits i matèries previstos als apartats a) i b) del punt 1 d'aquest article. A aquest efecte, s'han de constituir òrgans de seguiment per tal de garantir-ho.

Capítol 2

Contingut de la participació institucional, del diàleg social permanent i de la concertació social

Article 5

Contingut de la participació institucional, del diàleg social permanent i de la concertació social

La participació institucional, el diàleg social permanent i la concertació social es porta a terme per mitjà de la representació de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives en consells, comissions, o òrgans col·legiats de direcció o similars, de participació, consultius o d'assessorament; així com en òrgans i institucions de participació o en taules o fòrums específics de negociació o concertació socioeconòmica, d'acord amb les previsions que es determinen en la normativa reguladora o de creació de cada entitat o empresa pública, així com en els òrgans previstos en aquesta Llei.

Article 6

Consell del Diàleg Social de Catalunya

6.1 Es crea el Consell del Diàleg Social de Catalunya, òrgan col·legiat de participació institucional i permanent, de caràcter tripartit, que vetlla pel desenvolupament del diàleg i la concertació social, adscrit al Departament competent en matèria de treball.

6.2 El Consell del Diàleg Social de Catalunya és presidit pel president de la Generalitat de Catalunya, i es compon pels titulars de les secretaries generals de les organitzacions sindicals més representatives i pels titulars de les presidències de les organitzacions empresarials més representatives, així com pel conseller o consellera competent en matèria de treball.

6.3 El Consell es reuneix anualment, convocat per la Presidència i mitjançant proposta del conseller o consellera competent en matèria de treball, per acordar les prioritats del diàleg i la concertació social a Catalunya, i els seus acords seran elevats al Govern, mitjançant el conseller o consellera competent en matèria de treball. El seu funcionament es regeix per la normativa reguladora dels òrgans col·legiats i els seus acords es prenen per unanimitat.

Article 7

Comissió de Seguiment del Consell del Diàleg Social

7.1 Es crea una Comissió de Seguiment del Consell del Diàleg Social de Catalunya, que coordina els treballs per l'elaboració dels acords anuals del Consell i valora la participació institucional, la concertació i el diàleg social permanent a Catalunya. Igualment elabora anualment una memòria del seu estat, que s'eleva al Consell del Diàleg Social de Catalunya.

7.2 La Comissió de Seguiment està composta per un membre de cadascuna de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives i dos representants del departament competent en matèria de treball, i és presidida per la persona que ocupi la secretaria general del departament competent en matèria de treball.

7.3 El nomenament dels membres d'aquesta Comissió de Seguiment correspon al conseller o consellera competent amb matèria de treball, a proposta de les entitats representades.

7.4 El funcionament de la Comissió de Seguiment es regeix per la normativa reguladora dels òrgans col·legiats, i els seus acords es prenen per unanimitat dels seus membres.

Article 8

Drets i deures en l'exercici de la participació institucional i del diàleg social permanent i la concertació social

8.1 Les organitzacions sindicals i empresarials més representatives han de portar a terme les seves tasques de representació previstes en aquest Decret llei d'acord amb els principis de corresponsabilitat de les actuacions, bona fe negociadora i confiança legítima.

8.2 Les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, en exercici de les seves funcions de participació institucional, diàleg social permanent i concertació social, i d'acord amb la normativa específica de cada entitat, òrgan o empresa pública, on participin, tenen atribuïdes competències per:

a) Conèixer, amb caràcter previ, els avantprojectes de llei o els projectes de normes reglamentàries de desplegament de normes legals, en relació amb les matèries de la seva competència.

b) Rebre informació sobre els plans, programes i actuacions desenvolupades sobre matèries de la seva competència.

c) Participar en l'elaboració de criteris, directrius i línies generals d'actuació, en relació amb les matèries de la seva competència.

8.3 En l'exercici de la seva tasca, les persones que exerceixin funcions de participació institucional i diàleg social permanent en els òrgans corresponents tenen els deures següents:

a) Assistir a les reunions dels òrgans de participació institucional en els quals l'organització sindical o empresarial a la qual es pertanyi tingui reconeguda legalment la seva presència.

CVE-DOGC-A-20084015-2020

- b) Custodiar els documents als quals es tingui accés per raó de l'exercici del dret de participació institucional.
- c) Guardar la confidencialitat deguda sobre les deliberacions produïdes en els òrgans de participació, i no utilitzar la informació obtinguda en les reunions dels mateixos òrgans i que hagi estat declarada reservada per a finalitats diferents de les pròpies del debat, la negociació i la presa de decisió.
- d) Qualsevol altre deure que determinin les normes de funcionament dels òrgans en què participin.

Capítol 3

Foment de la participació institucional i del diàleg social permanent

Article 9

Finançament

9.1 La Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya ha de consignar una partida pressupostària específica destinada a finançar la participació institucional, la concertació i el diàleg social de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, per tal de fomentar i garantir adequadament l'exercici dels seus drets i deures, així com la tutela de drets d'informació, assessorament, negociació col·lectiva que la seva condició de més representatius els atorga.

9.2 Aquesta partida pressupostària es consignarà com a subvenció nominativa en la secció corresponent del Departament competent en matèria de treball, i tindrà caràcter pluriennal. A aquests efectes, s'ha de subscriure entre l'Administració de la Generalitat de Catalunya i cadascuna de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives un conveni programa quadriennal.

9.3 Aquest finançament respon, únicament, a les activitats que preveu aquest Decret Llei, i, per tant, no limitarà l'existència d'altres fonts de finançament per realitzar dites altres activitats o d'altres de diferent tipus, amb fons provinents d'aquesta o d'altres administracions.

9.4 La distribució dels recursos assignats es realitza en funció de la representativitat determinada per a cada organització sindical o empresarial el darrer dia de l'any anterior, i s'ha d'abonar d'acord amb la normativa general de subvencions, llevat de la justificació d'aquesta, que s'acreditarà amb les certificacions d'assistència dels membres designats als òrgans de participació o representació dels que hagin estat nomenats, i d'acord amb els criteris fixats al conveni programa quadriennal.

9.5 Addicionalment a tot el que s'esmenta en matèria de finançament, les organitzacions participants en el Consell de Diàleg Social de Catalunya que preveu aquest Decret Llei rebran un finançament adequat per les tasques de representació i diàleg.

Article 10

Tribunal Laboral de Catalunya

10.1 La Generalitat de Catalunya ha de garantir l'existència i el finançament del Tribunal Laboral de Catalunya, ens participat per les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, per tal de fer efectiva la solució extrajudicial de conflictes.

10.2 A tal efecte, i atenent al que preveu l'article 45, apartats 4 i 6 de l'Estatut d'autonomia, respecte de l'obligació dels poders públics de fomentar la resolució extrajudicial de conflictes laborals, així com de promoure la mediació i l'arbitratge, el Departament competent en matèria de treball ha de formalitzar els instruments adients que garanteixin el finançament pluriennal, per tal que aquestes finalitats es puguin desenvolupar adequadament amb un finançament suficient.

Article 11

Justificació i control de les subvencions i obligacions de col·laboració

11.1 Els beneficiaris de les subvencions que regula aquest Decret Llei, en compliment dels principis de

CVE-DOGC-A-20084015-2020

transparència, se sotmeten a les actuacions de control de l'activitat econòmica i financera que corresponguin a la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya o a altres òrgans de control competents, d'acord amb la normativa de subvencions vigent.

11.2 Els beneficiaris de les subvencions regulades en aquest Decret Llei estan obligats a prestar col·laboració i a aportar tota la informació que els sigui requerida en l'exercici de les actuacions regulades a l'apartat anterior per part dels òrgans de control competents.

Disposicions addicionals

Primera

Adaptació del Consell de Relacions Laborals

El Govern i els agents socials impulsaran un grup de treball específic per revisar el contingut de la Llei 1/2007, del 5 de juny, del Consell de Relacions Laborals, a l'efecte d'adequar-se a les necessitats del model de participació institucional, la concertació social i el diàleg social permanent que aquest Decret Llei regula i dotant-lo de la personalitat jurídica escaient.

Disposicions transitòries

Primera

Adaptació en els òrgans, entitats i empreses públiques

1. En un termini màxim de sis mesos s'iniciaran els tràmits per tal d'adaptar la participació institucional i del diàleg social permanent i la concertació social de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives en les diferents entitats o empreses públiques, òrgans, institucions i altres espais de participació integrats a l'Administració de la Generalitat de Catalunya, en els casos que s'escaigui.

2. Les organitzacions sindicals i empresarials més representatives a què es refereix aquest Decret Llei han de ser escoltades en el procediment de modificació normativa de la regulació dels òrgans de participació institucional vigents en el moment d'entrada en vigor de la Llei.

Segona

Aplicació de la normativa vigent

Mentre es produeix l'adaptació a què fa referència la disposició transitòria primera, continuen en vigor totes les normes que regulen la participació institucional en les entitats públiques i organismes autònoms de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Disposicions finals

Primera

Desplegament reglamentari

S'autoritza el Govern de la Generalitat de Catalunya per aprovar les disposicions que siguin necessàries per al seu desplegament.

CVE-DOGC-A-20084015-2020

Segona

Entrada en vigor

Aquest Decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans i ciutadanes als quals sigui aplicable aquest Decret llei cooperin en el seu compliment i que els tribunals i les autoritats a què correspongui el facin complir.

Barcelona, 24 de març de 2020

Joaquim Torra i Pla

President de la Generalitat de Catalunya

Chakir El Homrani Lesfar

Conseller de Treball, Afers Socials i Famílies

(20.084.015)